

Bruxelles, 18.1.2024
COM(2024) 13 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**Al doilea raport privind stadiul pregătirilor pentru punerea în aplicare deplină a
Regulamentului VIS în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) din Regulamentul (UE)
2021/1134**

Rezumat

Regulamentul (UE) 2021/1134¹ de modificare, printre altele, a Regulamentului (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind Sistemul de informații privind vizele (VIS) și schimbul de date între statele membre cu privire la vizele de scurtă ședere (Regulamentul VIS)² prevede obligația Comisiei de a prezenta Parlamentului European și Consiliului un **raport** anual privind stadiul pregătirilor pentru punerea deplină în aplicare a regulamentului. Acesta este cel de-**al doilea raport al Comisiei**.

Punerea în aplicare a noii arhitecturi informatice în domeniul migrației, frontierelor și securității reprezintă piatra de temelie a eforturilor UE privind instituirea unuia dintre cele mai moderne sisteme de gestionare a frontierelor din lume. VIS face parte integrantă din această arhitectură. Pentru a asigura punerea în aplicare integrală și în timp util, statele membre ale UE și țările asociate spațiului Schengen, agențiile UE și Comisia trebuie să avanseze împreună. Este important ca fiecare parte să își asume responsabilitatea de a se asigura că sistemul poate fi operațional în același timp, evitându-se astfel întârzierile suplimentare și costurile ridicate.

În ansamblu, pregătirea punerii în aplicare a VIS revizuit este pe drumul cel bun. În urma adoptării regulamentului de modificare din 7 iulie 2021, Comisia a început imediat să discute în cadrul comitetelor relevante și al grupului de experți cele douăsprezece **acte delegate și acte de punere în aplicare** necesare pentru dezvoltarea noilor componente ale VIS. Lucrările au continuat în 2023 și, în prezent, cele 12 acte de punere în aplicare și acte delegate au fost propuse de Comisie și se află în diferite etape ale procedurii de adoptare. Cinci acte sunt adoptate în mod oficial, două acte sunt în curs de adoptare oficială, în timp ce trei acte de punere în aplicare și două acte delegate sunt încă discutate în cadrul comitetului și al grupului de experți relevante.

¹Regulamentul (UE) 2021/1134 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (CE) nr. 810/2009, (UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1860, (UE) 2018/1861, (UE) 2019/817 și (UE) 2019/1896 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziilor 2004/512/CE și 2008/633/JAI ale Consiliului, în scopul reformării Sistemului de informații privind vizele (JO L 248, 13.7.2021, p. 11).

²Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind Sistemul de informații privind vizele (VIS) și schimbul de date între statele membre cu privire la vizele de scurtă ședere (Regulamentul VIS) (JO L 218, 13.8.2008, p. 60).

1. Introducere

VIS a fost instituit prin Decizia 2004/512/CE a Consiliului³ pentru a permite schimbul de date privind vizele între statele membre. Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului (Regulamentul VIS)⁴ a stabilit obiectivul, funcționalitățile și responsabilitățile VIS, precum și condițiile și procedurile pentru schimbul de date între statele membre cu privire la vizele de scurtă ședere în scopul de a facilita examinarea cererilor de viză de scurtă ședere și deciziile aferente. VIS a început să funcționeze la 11 octombrie 2011 și a fost operaționalizat treptat în toate consulatele statelor membre între octombrie 2011 și februarie 2016.

Obiectivele VIS sunt îmbunătățirea punerii în aplicare a politicii comune în materie de vize, a cooperării la nivel consular și a consultărilor care au loc între autoritățile centrale responsabile în domeniul vizelor prin facilitarea schimbului de date între statele membre cu privire la cererile de viză și la deciziile referitoare la acestea. VIS urmărește:

- simplificarea procedurii de solicitare a vizelor;
- prevenirea fenomenului de „visa shopping” (introducerea de cereri multiple de viză);
- facilitarea combaterii fraudelor de identitate;
- facilitarea controalelor la punctele de trecere a frontierelor externe și de pe teritoriul statelor membre;
- acordarea de sprijin privind identificarea tuturor persoanelor care nu îndeplinesc sau nu mai îndeplinesc condițiile de intrare, ședere sau rezidență pe teritoriul statelor membre;
- facilitarea determinării statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională în temeiul Regulamentului (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁵
- și contribuția la prevenirea amenințărilor la adresa siguranței interne a oricăruia dintre statele membre.

La 2 august 2021, a intrat în vigoare Regulamentul (UE) 2021/1134, care modifică, printre altele, Regulamentul VIS. VIS revizuit va oferi autorităților care eliberează vize informații esențiale privind solicitanții de vize Schengen de scurtă ședere, permițându-le totodată polițiștilor de frontieră să depisteze călătorii care pot prezenta riscuri în materie de securitate. Noile norme extind, de asemenea, domeniul de aplicare al VIS – în special prin adăugarea solicitanților și a titularilor de vize de lungă ședere și de permise de ședere – cu respectarea deplină a cerințelor în materie de protecție a datelor, pentru a se asigura că autoritățile competente dispun de informațiile de care au nevoie, atunci când au nevoie de acestea. Noile norme convenite vor permite verificări mai amănunțite ale antecedentelor solicitanților de vize de scurtă ședere, vize de lungă ședere și permise de ședere, îmbunătățirea schimbului de

³Decizia 2004/512/CE a Consiliului din 8 iunie 2004 de instituire a Sistemului de Informații privind Vizele (SIV) (JO L 213, 15.6.2004, p. 5).

⁴Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind Sistemul de informații privind vizele (VIS) și schimbul de date între statele membre cu privire la vizele de scurtă ședere (Regulamentul VIS) (JO L 218, 13.8.2008, p. 60).

⁵Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (JO L 180, 29.6.2013, p. 31).

informații între statele membre cu privire la titularii unor astfel de documente și interoperabilitatea deplină cu alte sisteme de informații ale UE.

În conformitate cu articolul 11 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/1134, Comisia adoptă o decizie până la 31 decembrie 2023 pentru a stabili data la care încep operațiunile VIS revizuit. Articolul menționat prevede de asemenea o serie de condiții înainte ca această decizie să poată fi adoptată, mai precis faptul că vor trebui adoptate actele de punere în aplicare și actele delegate menționate în prezentul raport, Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA) va trebui să notifice Comisiei finalizarea cu succes a tuturor activităților de testare, iar statele membre vor trebui să notifice Comisiei faptul că au luat măsurile tehnice și juridice necesare.

VIS va face parte din cadrul comun de interoperabilitate instituit prin Regulamentele (UE) 2019/817⁶ și (UE) 2019/818⁷ ale Parlamentului European și ale Consiliului. Cadrul de interoperabilitate dintre sistemele de informații ale UE⁸ a fost instituit pentru ca aceste sisteme și datele lor să se completeze reciproc în scopul realizării obiectivului general de a îmbunătăți eficacitatea și eficiența controalelor la frontierele externe, de a contribui la prevenirea și combaterea imigrației ilegale, de a contribui la un nivel ridicat de securitate și de a îmbunătăți punerea în aplicare a politicii comune în domeniul vizelor. Aceasta înseamnă că dezvoltarea tehnică a noilor caracteristici și procese ale VIS reinnoit ar trebui să fie pe deplin coerentă cu cea a celorlalte sisteme de informații ale UE care fac parte din cadru.

În conformitate cu articolul 11 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2021/1134, Comisia trebuie să prezinte anual Parlamentului European și Consiliului un raport privind stadiul pregătirilor pentru punerea în aplicare integrală a regulamentului, până la adoptarea de către Comisie a deciziei de stabilire a datei de începere a operațiunilor VIS în temeiul regulamentului menționat anterior. Raportul ar trebui să includă informații detaliate cu privire la costurile suportate și informații cu privire la orice risc care ar putea avea un impact asupra costurilor totale.

Comisia a prezentat un prim raport la 9 februarie 2023⁹. Acesta este cel de-al doilea raport al Comisiei și acoperă perioada cuprinsă între ianuarie 2023 și pregătirea prezentului raport în noiembrie 2023.

⁶Regulamentul (UE) 2019/817 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019 privind instituirea unui cadru pentru interoperabilitatea dintre sistemele de informații ale UE în domeniul frontierelor și al vizelor și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1726 și (UE) 2018/1861 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Deciziilor 2004/512/CE și 2008/633/JAI ale Consiliului (JO L 135, 22.5.2019, p. 27).

⁷Regulamentul (UE) 2019/818 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019 privind instituirea unui cadru pentru interoperabilitatea dintre sistemele de informații ale UE în domeniul cooperării polițienești și judiciare, al azilului și al migrației și de modificare a Regulamentelor (UE) 2018/1726, (UE) 2018/1862 și (UE) 2019/816 (JO L 135, 22.5.2019, p. 85).

⁸ Sistemul de intrare/ieșire (EES), Sistemul de informații privind vizele (VIS), Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS), Eurodac, Sistemul de informații Schengen (SIS) și Sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare ale resortisanților țărilor terțe (ECRIS-TCN)

⁹ COM(2023) 66 final.

2. Legislația de punere în aplicare a Regulamentului VIS

Regulamentul (UE) 2021/1134 prevede faptul că ar trebui adoptate acte legislative de punere în aplicare sau acte delegate pentru a completa și a pune în aplicare anumite aspecte tehnice detaliate ale regulamentului. Unele dintre aceste acte sunt necesare pentru a-i permite pe deplin agenției eu-LISA să înceapă conceperea și dezvoltarea noilor funcționalități în contextul arhitecturii generale a sistemului informatic, în special întrucât acest lucru necesită definirea specificațiilor tehnice. Alte acte sunt necesare pentru a stabili norme tehnice care să faciliteze utilizarea VIS de către autoritățile competente ale statelor membre și de către agențiile UE relevante.

De la adoptarea regulamentului în 2021, Comisia a organizat 18 reuniuni ale comitetului și 10 grupuri de experți privind VIS pentru a discuta o serie de proiecte de acte de punere în aplicare și de acte delegate necesare pentru dezvoltarea VIS revizuit.

În prezent, sunt în lucru toate cele 12 acte de punere în aplicare și acte delegate, care se află în diferite etape ale procedurii de adoptare. Patru acte de punere în aplicare și un act delegat sunt deja adoptate în mod oficial, două acte de punere în aplicare sunt în curs de adoptare oficială, în timp ce trei acte de punere în aplicare și două acte delegate sunt încă discutate în cadrul comitetului și al grupului de experți relevante din cauza naturii lor complexe din punct de vedere tehnic. Acest lucru este ilustrat în continuare în tabelele de mai jos:

Tabelul 1 Situația actuală a actelor de punere în aplicare și a actelor delegate necesare la 15 noiembrie 2023

Regulament	Tipul actului	Adoptat	În curs de adoptare oficială	În comitet sau grup	Procedurile nu au fost încă inițiate
VIS	Delegat	1		2	
	De punere în aplicare	4	2	3	

Tabelul 2 Situația actuală a actelor de punere în aplicare și a actelor delegate necesare la 15 noiembrie 2023

	Temeiul juridic	Tipul actului	Statut
1	Articolul 5a	De punere în aplicare	În curs de adoptare oficială
2	Articolul 6 alineatul (5)	De punere în aplicare	În curs de adoptare oficială
3	Articolul 9	Delegat	Adoptat
4	Articolele 9h și 22b	Delegat	În grup
5	Articolul 9j alineatul (2)	Delegat	În grup
6	Articolul 9j alineatul (3)	De punere în aplicare	În comitet
7	Articolele 29 și 29a	De punere în aplicare	Adoptate
8	Articolul 45 alineatul (1)	De punere în aplicare	În comitet
9	Articolul 45 alineatul (2)	De punere în aplicare	În comitet
10	Articolul 45 alineatul (3)	De punere în aplicare	Adoptat
11	Articolele 45c și 45d	De punere în aplicare	Adoptate
12	Articolul 50 alineatul (4)	De punere în aplicare	Adoptat

3. Monitorizarea punerii în aplicare de către statele membre și agențiile UE

Importanța punerii în aplicare la timp a VIS revizuit este recunoscută la nivelul UE și al statelor membre. Interdependențele dintre VIS și dezvoltarea altor sisteme de informații ale UE și componentele de interoperabilitate sunt bine înțelese de toate părțile interesate. Pentru a asigura punerea în aplicare integrală și în timp util, statele membre ale UE, agențiile UE și Comisia trebuie să avanseze împreună.

4. Costuri și riscuri

Propunerea Comisiei de regulament de modificare a fost adoptată la 7 iulie 2021, cu un an mai târziu decât se preconizase inițial. Fișa financiară legislativă anexată la propunerea Comisiei Europene de regulament de modificare privind revizuirea Regulamentului VIS a fost modificată în iulie 2021 datorită calendarului actualizat al punerii în aplicare a VIS revizuit și pentru a asigura disponibilitatea unor resurse financiare și umane suficiente pentru eu-LISA.

Fișa financiară legislativă modificată a indicat că, pentru perioada 2021-2027, propunerea necesită o sumă totală de 178,6 milioane EUR din bugetul UE. Această sumă include bugetul relevant destinat statelor membre (45 de milioane EUR) pentru adaptarea sistemelor lor naționale, Europol (29,8 milioane EUR) în vederea actualizării necesare a sistemelor informatice și a acoperirii nevoilor de personal ale agenției, Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (EBCGA) (5,4 milioane EUR) în vederea creării unui nou acces la VIS în cadrul agenției, pentru acoperirea necesarului de personal și pentru reuniuni, precum și eu-LISA (98,2 milioane EUR) în vederea dezvoltării tuturor componentelor informatice ale propunerii și a asigurării funcționării VIS actualizat, precum și pentru nevoile temporare de personal.

Pe baza propunerii Comisiei de regulament de modificare, impactul asupra cheltuielilor operaționale ale eu-LISA pentru dezvoltarea VIS revizuit a fost de 16,2 milioane EUR pentru anul 2022 și de 28,9 milioane EUR în 2023.

Punerea în aplicare a VIS în cadrul comun de interoperabilitate și adaptările acestuia pentru a interacționa cu celelalte sisteme informatice (de exemplu cu sistemul de intrare/ieșire) implică o serie de diferite modificări care conduc de fiecare dată la o nouă versiune a sistemului. Aceste diferite versiuni ale VIS trebuie puse în aplicare succesiv. Interdependența diferitelor sisteme de informații ale UE poate afecta durata anumitor părți ale proiectului de punere în aplicare a noii arhitecturi a sistemelor de informații ale UE în materie de frontiere, migrație și securitate.

Sistemul de informații Schengen reînnoit a intrat în funcțiune în martie 2023. În perioada 19-20 octombrie 2023, Consiliul Justiție și Afaceri Interne a aprobat un calendar revizuit pentru sistemele rămase. În conformitate cu această foaie de parcurs, care prevede mai multe valori de punere în aplicare, sistemul de intrare/ieșire va fi gata să intre în funcțiune în toamna anului 2024, iar ETIAS în primăvara anului 2025. VIS revizuit va fi gata să intre în funcțiune în toamna anului 2026, împreună cu arhitectura de interoperabilitate.

Deși impactul potențial al calendarului revizuit pentru sistemele de informații ale UE și al interoperabilității asupra costurilor de punere în aplicare a VIS nu este măsurabil în această etapă, conform datelor disponibile privind cheltuielile suportate în 2021 și 2022 de statele

membre și de agențiile relevante ale UE, nu a fost identificat până în prezent niciun risc de depășire a sumelor estimate în fișa financiară legislativă modificată.

5. Concluzie

Statele membre, țările asociate spațiului Schengen și agențiile UE își asumă împreună un angajament general de a asigura punerea în aplicare deplină a VIS revizuit, inclusiv în cadrul mai larg de interoperabilitate al sistemelor de informații ale UE.

Comisia continuă să coordoneze și să monitorizeze îndeaproape progresele înregistrate de toate părțile implicate în vederea detectării și a abordării potențialelor întârzieri ale oricăror părți ale sistemelor de informații ale UE și ale componentelor de interoperabilitate, pentru a asigura disponibilitatea deplină a VIS modernizat în toamna anului 2026.